

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1980 m.

spalis

16 d.

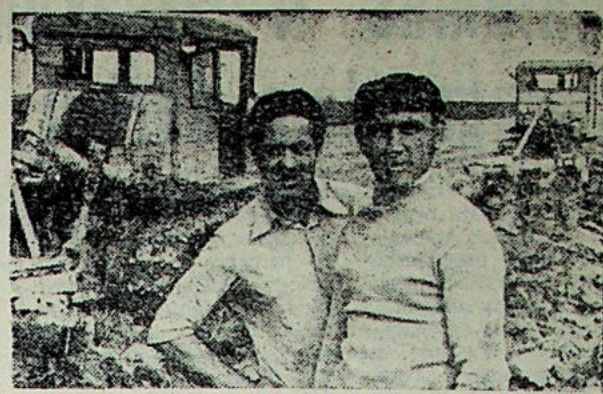
Ketvirtadienis

Nr. 122(4.62)

Kiliminių

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Sakių rajono „Taikos“ kolūkyje kartu su kitais rudens darbais sparčiai ariamos dirvos. Pirmąjį traktorininką Pranas Jasaitis ir Algis Pulda per dieną suaria po 8–10 hektarų.

NUOTRAUJOJE: pirmąjį traktorininką P. Jasaitis ir A. Pulda.

G. Svitojaus (ELTA) nuotr.

Ruduo dosnus svėdasiečiams

Trumpai šiemet šventė svėdasiečiai Visasąjunginę žemdirbio dieną: laukuose dar buvo apstu nebaigtų darbų, teko gaudyti kiekvieną giedresnio oro akimirka. Tačiau ši šventė kolūkiečiams ilgam išliks atmintyje: jos metu Žemės ūkio darbuotojų profsąjungos rajono komiteto pirmininkas J. Krengauskas kolūkio pirmininkui V. Kovui įteikė dvi LKP rajono komiteto ir rajono LDT vykdomojo komiteto pereinamąsias raudonas vėliavas. Svėdasiečiai praėjusį ketvirtį iškovoję pirmąją vietą trečioje ekonominėje ūkių grupėje tiek už gyvulininkystės, tiek ir už augalininkystės rodiklius. Ypač reikšmingi kolūkiečių pasiekimai šiais nepalankiais augalininkystei metais, stiprinant pašarų bazę, dedant pamatą ateinančių metų derliui.

GYVULIAI ŽIEMOS SOTOS

Kolūkio vyr. agronomas Kazys Ropius jau senokai baigė susumuoti pagamintų pašarų išteklius. Šiemet tranšėjose suslėgta tūkstančių tonų silosų daugiau, negu pernai. Į klojimus įvežta atitinkamai penkiasdešimt procentų daugiau presuotų šiaudų. Sienainio gamybos užduotis įvykdyta 150 procentų. Žolės miltų pagaminimą tiek, kiek buvo planuota, nuo ypač džiaugiasi žemdirbiai — kad grūdų į sandėlius supilta ne mažiau, kaip pernai — 2550 tonų. Todėl, paverstus visus pašarų išteklius pašariniais vienetais, jų bendra suma tampa didesnė už pernykštę. Vadinas, per žiemą gyvuliai pašarų nestigs.

Priesmėlių šeiminkams prabėgusi vasara ir besibaigias ruduo nuolatiniams lietumis ne tiek pakenkė, kaip derlingų lygumų ūkiams. Bet nereikia manyti, jog Svėdasuose viskas klostosi, kaip sviesto patetė. Ir čia šalia priesmėlio kalnelių telkšo vanduo slėsnese dirvose, kurias seniai negali įvažiuoti joks ratinis traktorius. Pašarinių kultūrų derlius su mažais nuostoliais sudorotas tik labai įtempus žemdirbių ir jų talkininkų jėgas. Pašarai tebekaupiami: dabar kolūkiečiai kasa pašarinius runkelius, kurių derlius laukiamas kiek mažesnis už pernykštį, bet, vis dėlto, gana svarus. Sios savaitės pra-

džioje buvo dar silosuojami žolės atolo ir šiaudų likučiai.

STAMBIAUSIA RESPUBLIKOJE PLANTACIJA NUKASUS

Svėdasuose auginama 240 ha bulvių. Teko girdėti, jog šios kultūros pasėlių dydžiu svėdasiečių neįstengia pralenkti joks kitas respublikos ūkis.

Dauguma bulvėms parinkti dirvų čia lygios, bet kokios akmenuotos! Kombainas dažnais plotelyje priirinkti daugiau akmenų, negu gumby. Pačius didžiulius akmenis kolūkiečiai išrinkę, užtat likusi aibė smulkiųjų. Dėl šios priežasties kombainais nukasta tik nedidelė dalis užauginto bulvių derliaus. Didžiąją dalį gumby, išbertų bulviakasėmis, nurinko kolūkiečiai ir jų talkininkai.

Kolūkio agronomas Kazys Tamošiūnas ypač patenkintas bulviakasyje talkininkaujančiais Vilniaus inžinerinio statybos instituto PCS-9/6 grupės studentais. Visokių talkininkų buvę, bet tokių tvarkingų ir darbščių, kaip šie studentai, — reta. Per dieną kiekvienas šios grupės talkininkas prirenka po 900 kg gumby — tai trečdaliu daugiau, negu įgudusiam kolūkiečiui skirta išdirbio norma.

Beje, koks stropus bebūtų talkininkas, o kolūkiečių jis nepralengs. Pabandyk pavyti gumby renkančias Jaros

brigados moteris! Tik bėda, kad nedaug kaime likę šių darbo užgrūdintų žmonių, ir be gausių talkininkų būrių, ypač lietingą rudenį, neįmanoma sudoroti derliaus.

Pirmą kartą bulves nurinkus, dirvoje dar apsiei lieka gumby. Todėl, nors iki šios savaitės visi pagrindiniai bulvių masvėi kolūkyje nukasti, talkininkams darbo dar ilgam užteks. Jie nurenka po kultivavimo į bulvių paviršių išmestus gumby.

Nedidelė dirva Bajorų brigadoje, kur buvo pasodintos pirmojo atsėlio Varsnos bulvės, visa permerkta lietaus. Bandyta šią bulvieną arti vikšrinio traktoriaus, bet plūgai smigo per giliai. Tada Vytautas Paršiukas, vienas geriausių kolūkio artojų, prikabino prie savojo T-74 kultivatoriaus ir šiais padargais išvertė gumby į paviršių. Ir čia bulvių neprastai užderėta, bet gumbai tiks nebet perdirbimui į krakmolą.

Pabaigus nurinkti nuo visų dirvų po kultivavimo išbertus gumby, tikimasi pasiekti kolūkyje vidutinį bulvių derlingumą apie 12 tonų iš hektaro. Svarbiausia, jog dauguma gumby sveiki, nebogai laikysis per žiemą. Sau sekla svėdasiečiai į kaupus ir sandėlius supylę 1200 t bulvių, 250 tonų jau spėta perrinkti. 50 tonų seklinių bulvių jie pardavė „Ateities“ kolūkiui.

Rūpinamasi, kad gumbai per žiemą išliktų sveiki. Sandėliuose juos vėdina ventiliatoriai. Kaupai šį rudenį supilti nedideli, juose įrengta daug vertikalių vėdinimo kanalų. Tačiau, kol nebus kolūkyje pastatytas erdvus sandėlis sėklinėms bulvėms laikyti, jų nuostolių per žiemą bus nelengva išvengti, ypač po lietingo rudens.

Šių metų bulvakasio sunkumai ragina kolūkio valdybą pasirūpinti, kad ateityje būtų efektyviau panaudoti bulvių kasimo kombainai. Tai nelengvai sprendžiama problema, bet kartu su Elmininku bandymų stoties mokslininkais kolūkio specialistai pasiryžę rasti išeitį.

BOSIMAJAM DERLIUI

Svėdasuose jau suarta keturi penktadaliai dirvų. Čia triūsia gausus artojų būrys — 11 mechanizatorių. Darbų sparta bei kokybė pirmąją Antanas Matulevičius, vairuojąs galingą K-700 traktorių ir suaręs 250 hektarų. 200 hektarų baigia suarti Gintautas Vilutis, nuo šio nedaug atsilieka Balys Davidonis — abu šie vyrai valdo T-150K markės traktorius. Vikšrinis traktorius

vairuojančių artojų tarpe iki šiol pirmavo Vytautas Paršiukas.

Iš rudens planuojama mėšlų patrešti apie 290 ha dirvų — tai yra, visą bulvėms ir pašariniam runkeliams skirtą plotą. Tai gera svėdasiečių tradicija, kurios jie nepamiršta ir nepalankiausia, lietingiausia rudenį. Iki šiol mėšlą spėta aparti 50 ha masyve. Mėšlavežio barę pirmąją krovėjas Algis Salkus, kratytojai Jonas Pilkauskas, Pranas Eigelis ir Vytautas Ambrazevičius. O viso mėšlavežioje darbuojasi 12 mechanizatorių.

Daug kolūkyje nuveikta iš rudens naikinant pikžolės. Simazinu nupurkšta 250 ha kviečių, 100 hektarų varputėlių razių nupurkšta dalaponu. Dabar jose kratomas mėšlas ir ruošiamasi jį aparti.

Daugiausia, purškiant herbicidus, triūsio įdėjo mechanizatorius Valdas Sabalys. Dar numatyta natrio trichloracetatą nupurkšti apie 100 ha arimų, tik laukiama giedresnės dienos. Šį sumanymą įvykdžius, visuose bulvėms skirtuose laukuose varputis bus išnaikintas.

Kasmet kolūkyje iš rudens būsimajam derliui dedamas vis tvirtesnis pamatas.

D. Binkys

„K. d.“ koresp.

Skiemoniečiai supirkėjams pardavė 94 t bulvių

Lietinga vasara, nemažiau apniukęs ruduo daug kur labai apsunkino bulviakasio eigą, turėjo pastebimos įtakos bulvių derliui. Kad šios nuo seno mūsųose įprastos daržo kultūros netrūktų ant miesto gyventojų stalo, kad visur būtų sukauptos pakankamos jų atsargos — rajono partiniai, tarybiniai organai visus kaimo gyventojus paragino namuose sukaupyti bulvių perteklių per prekybines įstaigas organizuotai pristatyti į bulvių supirkimo punktus.

Mūsų apylinkės žemdirbiai, atsiliepdami į šį kvietimą, buvo numatę valstybei parduoti 94 tonas bulvių. Praėjusį antradienį šis pažadas buvo baigtas įteikti, — pokalbyje vakar pastebėjo Skiemonių apylinkės LDT vykdomojo komiteto pirmininkė Vlada Augustinienė.

Išties didelį ir reikšmingą agitacinį bei organizacinį darbą nuveikė šios apylinkės deputatų aktyvas, ūkių vadovai, specialistai. Antai Cerniachovskio kolūkyje bulvės prekybininkams pristatė jau per 90 procentų visų šių

kaupiamąją kultūrą auginančių kolūkiečių. Teisingai savo pareigą suprato ir Skiemonių kolūkio žemdirbiai — vietoj planuotų 43 tonų, supirkėjams patiekė daugiau nei 45 tonas bulvių.

Bulvės superkamos visose keturiose apylinkėse esančiose kaimo parduotuvėse, kurios žemdirbių patogumui visą pastarąjį laiką darbavosi be išeiginių dienų. Didelių palengvinimų gyventojams realizuojant bulvių perteklių taipogi buvo kruopščiai, dėmesingai organizuotas bulvių surinkimas iš kolūkiečių kiemų bei savalaikis, operatyvus jų pristatymas į prekybines įstaigas. Neatsitiktinai Cerniachovskio kolūkio gyventojas Jonas Miknevičius supirkėjams jau pardavė 1 toną bulvių, o skiemonietė Elena Sriubienė ir dar daugiau — 1 toną ir 300 kilogramų. Daugiau nei po pusės tonos bulvių į prekybos tinklą pristatė Elvyra Babalienė, Juozas Mikulėnas, Algis Dikmonas, Bronius Mikalauskas, Vincas Jucius bei visa eilė kitų Skiemonių apylinkės gyventojų.

V. Limaitė

GERIAUSI RUDENINIO ARIMO ARTOJAI

(1980 m. spalio 13 d. duomenimis)

Ūkio pavadinimas	Artojo pavardė, vardas	Traktoriaus markė	Suarė dirvų iš rudens (ha)	Pasiekė pamatinos išdirbi (ha)
„Gimtoji žemė“	Lukavičius Vilijus	T-74	216	10,2
Levaniškis	Blauzdys Antanas	T-74	201	13,4
Skiemonys	Strazdas Vytautas	T-74	195	8,0
Surdegis	Plėta Jonas	K-700	191	11,9
K. Staro	Dagelis Vaclovas	T-74	178	7,0

Žemės ūkio valdyba

OKIAI, PIRMAUJANTYS ARIANT DIRVAS IŠ RUDENS

(1980 m. spalio 13 d. duomenimis)

Ūkio pavadinimas	Suarta dirvų proc.	Ūkio vadovas	Vyr. agronomas	Vyr. inžinierius-mechanikas
Svėdasai	78	V. Kovas	K. Ropius	K. Čerškus
Sodininkystės t. ūkis	72	Z. Nazarovas	J. Filipavičius	A. Pakėnas
Levaniškis	71	S. Samsonovas	A. Matulionis	R. Laurencikas

OKIAI, ATSLIEKANTYS ARIANT DIRVAS IŠ RUDENS

Andrioniškis	22	C. Narkevičius	V. Kaikaris	J. Namiejūnas
„Aukštakalnis“	23	A. Savičius	V. Butkevičius	A. Strolia
Cerniachovskio	24	I. Tamilinas	B. Adamonienė	S. Mikšys
Skiemonys	26	J. Augustinas	Z. Tarasevičius	J. Grašys

ARTOJAI SKUBA

Jau kelintas mėnuo, kai nepaliauja gaudęs Levaniškio kolūkio žolės miltų agregatas. Nors dabar šiai technologijai būdingų pašarų gamybos tempai prislopo, tačiau, kaip tikino ūkio vadovas Sergejus Samsonovas, kruopščiai nurinkdami laukuose dar užsilikusios žolės plotelius, kitas įvairias pagrebstas — levaniškiai kasdien vidutiniškai pasigamina dar beveik po pusantros tonos žolės granulių. Nuo pagrebstų atlaisvin-

tus laukus tuoj pat išsiskubina artojai. Iš pagal planinę užduotį rudeniniam arimui numatytų 740 hektarų, mechanizatoriai jau suarę daugiau kaip 450 hektarų derlių atidavusių dirvų. Kiekvienas iš šešių ūkio artojų per pamainą vidutiniškai suaria apie pusšėsto hektaro, o darbo pirmūnai Antanas Blauzdys, Vladas Biečiūnas, Bronius Repšys — ir dar daugiau.

V. Limaitė

Reiklumas ir atsakomybė — pagrindas ritmingesniai darbui

Susirinkusiems į ataskaitinį rinkiminį partinės organizacijos susirinkimą komunistams Anykščių mechanizuotos kolonos pirminės partinės organizacijos sekretorius P. Matelionis, darydamas partinio biuro ataskaitą, su pasitenkinimu galėjo pranešti, kad šių metų devynių mėnesių rangos darbų programą šios kolonos dirbantieji sėkmingai įvykdė. Tačiau, kaip ir ankstesniais metais, taip ir šiame, kaip teigė pranešėjas, dažniausiai bendri planiniai rodikliai įvykdomi dėka elektros linijų montuotojų sutelktosio darbo, o kolonos statybininkai, dirbdami Utenos elektros tinklų gamybinės bazės, Didžiausio monterinio punkto ar kitų objektų statybose, kaip taisyklė, nepasizymi darbų ritmingumu, dažnai neišvengia broko, o dėl to tenka pasireikšiančius defektus taisyti ir tas neigiamai atsiliepiama planinių rodiklių vykdymui.

Nors kolonos dirbantieji, vykdydami darbus aplinkiniuose rajonuose, neretais atvejais susiduria ir su objektyviais sunkumais, su neuosekliais planavimo pasekmėmis (pamiršama laiku atskirti subrangovams įtraukti į darbų programą transformatorių pastatų statybą arba tokie darbai užvilkunami), vienok ataskaitinio partinio susirinkimo metu nestigo kalbos ir apie tai, kad būtina ir ankštėnams savo darbų objektuose įvesti geresnę darbo drausmę, susiklausymą, darnumą, tvarkingesnę medžiagų apskaitą. Juk kartais į objektus patenka nemažas kiekis kelių medžiagų, kurių, pasirodo, ir nereikėjo, ir jos vėl atgabenamos į Mechanizuotos kolonos sandėlius.

Neatsitiktinai kalbėjęs susirinkime šios kolonos tiekimo skyriaus inžinierius V. Tyla pabrėžė, jog dėl patel-

klamų nepagrįstų paraiškų medžiagoms ir neūkiško pasiskaičiavimo neretai susidaro pernelyg dideli šių medžiagų likučiai sandėliuose. Taip pat visiškai neekonomiška kolektyvui, kai krovinių transportas siunčiamas į objektus beveik tuščiomis. Užtat ir partinio susirinkimo eigoje vystėsi pokalbis apie tai, kad didesnę atsakomybę ir reiklumą visų pirmiausia

rie komunistai ir visai nesiteikia į susirinkimus atvykti vien todėl, kad atskiriems partiniams susirinkimams ruošiamasi paskubomis ir paviršutiniškai, jie praeina be gilesnės svarstymų klausimų analizės. Pasirodo, pasigendama ir priimamuose nutarimuose konkretumo. Šito itin svarbaus elemento netgi stingo tada, kai prieš kurį laiką atvirame partiniame susirinkime buvo svarstomas labai aktualus klausimas, susijęs su darbo našumo didinimu.

ATASKAITOS IR RINKIMAI PARTINĖSE ORGANIZACIJOSE

turėtų pajusti komunistai — darbų vykdytojai, meistrai ne tik už ritmingesni darbų organizavimą ir drausmingumo stiprinimą, bet ir už medžiagų tvarkingesni sandėliavimą objektuose, jų taupų ir racionalų panaudojimą, transporto išlaidų mažinimą.

Komunisto darbų vykdytojo A. Noviko nuomone, darbų kokybei ir aplamai planinių užduočių sėkmingesniai vykdymui pasitarnautų tas, kad ateityje atskirų profesijų darbuotojams būtų rengiami specialūs apmokymai, kaip tai buvo daroma ankstyvesniais metais. Dabar gi, pasikeitus objektuose šių darbuotojų sudėčiai, kvalifikacijos kėlimo problema tapo ypač aktualia.

Ir ataskaitiniame pranešime, ir planavimo skyriaus viršininko J. Leščinsko bei kitų komunistų pasisakymuose buvo pabrėžta, jog būtinas didesnis partiečių reiklumas ir principingumas aptariant partiniuose susirinkimuose aktualius vidinio partinio gyvenimo, gamybinės veiklos ir ideologinio darbo klausimus. Bet neretai partiniuose susirinkimuose nepasireiškia dar komunistų reikiama aktyvumas, o kai ku-

Ataskaitiniame partiniame susirinkime komunistai nevengė išsakyti partinio biuro adresu ir tai, kad jis ateityje privalėtų tobulinti partinių įpareigojimų paskirstymo ir jų vykdymo kontrolės praktiką, kadangi iki šiolie partinius įpareigojimus teigė tik apie 12—15 komunistų, o dar gausesnis būrys partiečių neturėjo nei ilgalaikių, nei trumpalaikių įpareigojimų.

Gana kritiškai ir savikritiškai susirinkimo eigoje kalbėjo komunistai — darbų vykdytojas C. Rakauskas, profsąjungos komiteto pirmininkas S. Kazlauskas, Kolonos viršininkas A. Bitinas ir kiti pripažino, kad pastaruju metu susilpnėjo administracijos ir profsąjungos komiteto dėmesys socialistinio lenktyniavimo sąjūdžiui plėtoti. Užtat ir išblėso anksčiau buvusi gera tradicija kolektyve pagerbti darbo pirmūnus, socialktyviavimo nugalėtojus paskatinti. Be abejo, buvo teisūs komunistai, sakydami, kad šio sąjūdžio esmė ne vien ta, kad vienam ar kitam pirmūnui ar padalinio kolektyvui tikslin-

ga būtų paskirti plėginei premija. Bet neretai pareikštas šiltas, paskatinantis žodis, pereinamųjų raudonųjų gairių įteikimas ar kitoks nuoširdaus žmonių triūso įvertinimas paskatinimų kolektyvo narius dar dirbingesnei nuotakai, kūrybiškesnei veiklai ir iniciatyvai pareikšti. Todėl ir siūlė komunistai partinės organizacijos biurui ir profsąjungos komitetui parodyti didesnę reiklumą, kad socialktyviavimo organizavimo srityje būtų pralaužti ledai, kad pereinamosios gairės ilgam neužsigulėtų stalčiuose ar spintose, o deramos pagarbos susilauktų tie, kurie tos pagarbos nusipelnė. Kad ir vaizdinės agitacijos priemonės, pagaliau, nekalbėtų apie pasenusius ir visų užmirštus dalykus, o liudytų apie kolektyvo darbo pulsą.

Daug vertingų minčių, juo labiau kritinių pastabų buvo išsakyta Mechanizuotos kolonos ataskaitiniame rinkiminiame partinės organizacijos susirinkime. Ir apie būtinumą užtikrinti geresnį partinį vadovavimą komjaunimo organizacijai, ir apie pribrendusį reikalą operatyviau ir nuosekliau informuoti darbo objektuose betriūšančius žmones vidaus politikos, darbinio auklėjimo, socialistinio lenktyniavimo organizavimo ir kitais aktualiais klausimais. Šių ir kitų uždavinų įgyvendinimo sėkmė, žinoma, daug kuo priklausys nuo partinės organizacijos biuro kryptingo vadovavimo, nuo skiepijamų kiekvienam komunistui reiklumo, atsakomybės bruožų. O Mechanizuotos kolonos partiečių šeima, jungianti savo gretose 35 komunistus, iš tikrųjų pajėgi sutelkti viso kolektyvo jėgas, kad dar ryškesniais gamybiniais ir visuomeninėmis veiklos laimėjimais būtų pažymėtas artėjantis mūsų partijos XXVI suvažiavimas.

St. Vinciušas

LAIKAS UŽBAIGTI GANIĄVĄ

Racionaliai naudojant kultūrinę ganyklą, labai svarbu rudenį laiku užbaigti ganiąvą, kad sekančiais metais nemažėtų jos derlingumas ir neblogėtų žolyno botaninė sudėtis.

Daugiametiai stebėjimai rodo, kad žolių vegetacija baigiasi spalio mėnesio antroje dekadėje, tad iki to laiko ir reikia

**Specialistas
pataria**

parginti galvijus į tvartus žiemojimui. Žemdirbystės institute atliktais tyrimais nustatyta, kad, baigus ganiąvą vėlokai, spalio mėn. viduryje, sekančiais metais žolynė padaugėja apie 10—30 proc. įvairiažolių, o baigus ganiąvą tuo pačiu laiku dvejus metus iš eilės, jų padaugėja iki 50 procentų (daugiausia kiaušieninių); pirmojo nuganyto žolynuose sumažėjo motiejų, pievinių miglių, šunauzų bei baltųjų dobilų, negauta 4,2—8,6 cent iš hektaro žolės sausų medžiagų derliaus.

Reikia vengti pavasarį pirmiausia ganyti tuose apvaluose, kurie rudenį vėliausiai buvo nuganyti. Plotuose, į kuriuos anksčiausiai pavasarį bus išginti galvijai, rudenį ganytą reikia baigti bent mėnesiu anksčiau iki žolių vegetacijos pabaigos, kad žolės galėtų sukaupti reikalingų medžiagų žiemojimui.

Tvarkingai organizuojamas ganymas šį rudenį eilėje rajono ūkių, kaip „Gintaro“

kolūkyje, Elmininkų bandymų stoties eksperimentiniame ūkyje, kur karvės jau nuo rugsėjo pabaigos naktimis laikomos tvartuose ir šeramos papildomai. Tai padeda išvengti pieno išmilžų bei riebumo sumažėjimo. Spalio mėnesį, esant šaltiems ir lietingiems orams, karvės ganyklose mažai būda, dėl to

nukentia jų produktyvumas. Tačiau šį rudenį, kai ūkiuose žiemojimui sukaupia nepakankamai pašarų, o ga-

nyklose dar gana gausu žolės, bus stengiamasi gyvulius ganyti ilgiau. Tik reikia stebėti, kad nebūtų labai alinami žolynai. Antra vertus, svarbu, kad ganyklose žiemoti neliktų pernelyg vešlūs žolynai, nes, esant šalčiai žiemai ir storokai sniego dangai, jie išsuntą ir labiau nukentia. Be to, likusi iš rudens žolė pavasarį trukdo augti naujai žolei, gyvuliai prasciau ją nuėda. Esant reikalui, rudenį vešlią žolę spalio trečioje dekadėje galima nupjauti, jeigu ganykla nėra per šlapia.

Kur tik įmanoma, ganyklose reikia išberti iš rudens fosforo ir kalio trąšas. Stokojant šių trąšų visoms ūkio ganykloms, iš rudens tikslin-ga patraukti tuos plotus, kuriuose pavasarį numatoma pirmiausia pradėti ganytą.

A. Kručaitė
Elmininkų bandymų stoties vyr. mokslinė bendradarbė

NAUJAM GAMYBOS SEZONUI

Naują gamybos sezoną pradėjo respublikos cukraus fabrikai. Jie pasiruošę per trumpesnį laiką perdirbti žemdirbių išaugintą derlių. Antai panevėžiečiai savo jėgomis sumontavo naują syvų išgarinimo stotį, kuri įgalins per parą perdirbti vidutiniškai po 1400 tonų cukrinių runkelių — gerokai daugiau negu praėjusį sezoną.

(ELTA)

Draugystės vakaras

Daug jaunimo susirinko į Traupio kultūros namus. Juk į draugystės vakarą buvo pakviestas Panevėžio rajono „Silų“ tarybinio ūkio jaunimas.

Vakaro metu kalbėjusi „Vienybės“ kolūkio komjaunimo organizacijos sekretorė Elvyra Kazlauskaitė, o taip pat ir „Silų“ tarybinio ūkio komjaunimo organizacijos sekretorius Algis Butkys džiaugėsi suradę bendraminčius draugus, kurie myli darbą, šoki, muziką, viską, kas žmogų daro taurėsnį ir gražesnį. Ūkių jaunimas nutarė užmegzti draugiškus bendradarbiavimo ryšius, užtikrinti, kad šis draugystės — poilsio vakaras nebū paskutinis, kad abiejų ūkių jaunimas ruoš ne tik bendrus poilsio vakarus, bet talkininkaus vieni kitiems ir darbinėje veikloje.

Sigismundas Kuprys
Traupio kultūros namų direktorius

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

8 psl. 1980. X. 16

RAJONE, SU KURIU LENKTYNIAUJAME

Dailininkų dovana kolūkiui

Grupė respublikos dailininkų keliolika dienų gyveno ir kūrė Rokiškio rajono Duokiškio kolūkyje. Savo drobėse jie įamžino pirmūnus, kovų už Tarybų valdžią ir darbo

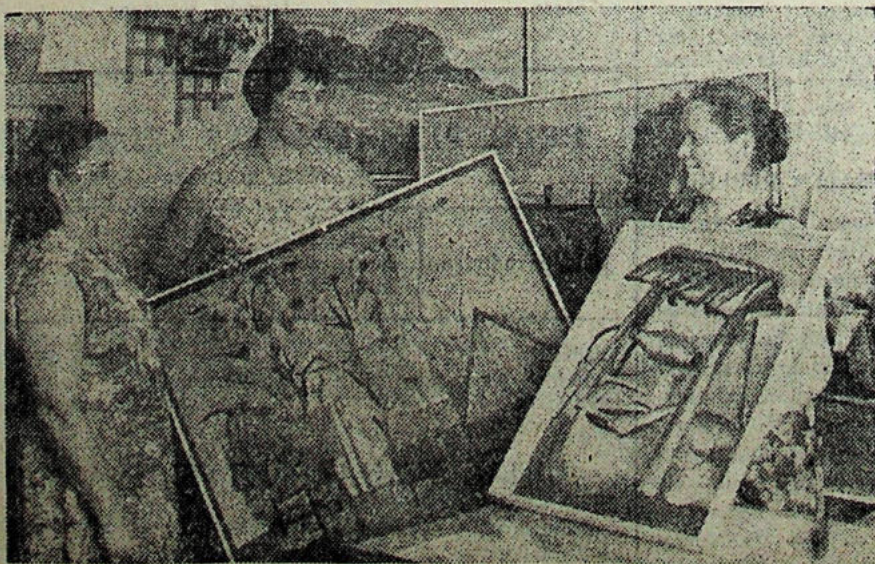
veteranus, gyvenvietės valdus, apyllinkės peizažus.

Atsisveikindami su žemdirbiais, J. Vasylius, V. Plinkevičius, A. Jasiūnionis, A. Taurinskas ir kiti pa-

dovanojo kolūkiui kelis savo nutapytus paveikslus.

Nuotraukoje: su dailininkų padovanotais kolūkiui darbais susipažįsta (iš kairės) ūkio valgyklos virėja A. Miellūnienė, vyr. ekonomistė G. Paulavičienė ir valgyklos vedėja E. Vigėlienė.

A. Zibolio nuotr.

Sėkmingai vyko penkmečio paskutiniems metams priimtus socialistinius įsipareigojimus „Garbės ženklas“ ordininkė Zofija Ivanaušienė. Ji jau daugelį metų Rokiškio rajono Duokiškio kolūkyje prižiūri paršavedes. Siemet iš viso jau gauta beveik 500 paršelių. Atjunkomi jie sveria vidutiniškai po 20,5 kilogramo.

A. Zibolio nuotr.

Rajono knygynai prima prumerata

Vagos" leidykla pradeda leisti Lietuvos TSR liaudies rašytojų Juozo Baltušio raštus aštuoniuose tomuose ir Juozo Paukštelio — šešiuose tomuose.

Prenumeratoriai, užsisakdami Juozo Baltušio raštus, įmoka 1 rub. 80 kap. avansą, o Juozo Paukštelio raštams — 1 rub. 70 kap., kuris bus įskaitytas, atsiimant paskutinį tomą.

Knygos bičiulių draugijos nariai minėtų liaudies rašytojų raštus užsiprenumeruoja per draugijos atsakingus sekretorius.

1981 metams „Minties“ leidykla išleis įvairių šventinių, proginių plakātų, sukurty žymių respublikos dailininkų-plakātistų.

Plakatas nepakeičiama vaizdinės agitacijos priemonė, todėl rekomenduojame visoms įstaigoms, organizacijoms užsiprenumeruoti politinius plakatus, įmokant avansą už visą seriją plakātų 5 rub., o tiems, kurie pagėdauja plakatus gauti paštu, ir už pašto išlaidas.

Kadangi šių leidinių kiekis yra limituotas, kviečiame visus juos užsiprenumeruoti iki šių metų gruodžio 15 dienos Anykščių, Kavarsko, Troškūnų ir Svėdasių knygynuose.

Alb. Cerniauskienė
Anykščių rajoninio
knygyno vedėja

Poeto kūrybos vakaras

Ateinantį šeštadienį kavarskiečiai ir anykštėnai turės progos pasiklausyti mūsų žemiečio poeto Antano Dillingos skaitymų eilių. Kavarsko kultūros namuose poeto kūrybos vakaras įvyks 16 valandą. Anykščių kultūros rūmų koncertų salėje — 19 valandą. Šiuose vakaruose, organizuotuose knygų bičiulių iniciatyva, dalyvaus pats autorius, jo eiles skaitys ir LTSR nusipelnęs artistas Vytautas Kibartas.

V. Vasaris

„ARMONIKOS“ KONCERTAS

Šių metų spalio mėn. 18 dieną Svėdasių filharmonijos visuomeniniame filiale įvyks radijo ir televizijos ansamblio „Armonika“ koncertas.

1969 metų rudenį Lietuvos radijo bangomis „Linksmojo subatvakario“ laidoje klausytojai išgirdo pirmuosius kūrinius, atliekamus šio ansamblio. Šis kolektyvas labai aktyviai vystė savo koncertinę veiklą ir nepaprastai greit augo jo populiarumas. Su koncertais apvažinėta beveik visa Lietuva — maži miesteliai, tolimieji kolūkiai, didieji respublikos miestai. Kiekvieną dieną girdime „Armoniką“ per radiją, susitinkame televizijos ekrane. Ansamblio išleista keletas plokštelių, o greitai laiku bus pateikta dar naujų ansamblio plokštelių įrašų.

„Armonika“ koncertuoja ne tik respublikoje. Jų smagūs ritmai skambėjo Rusijos Federacijos miestuose, Balt-

rusijoje. Sėkmingai ansamblis reprezentavo mūsų lietuvišką muziką Čekoslovakijoje, dalyvavo Vokietijos Demokratinėje Respublikoje vykusiame darbininkų festivalyje.

Visų taip mėgiamo kolektyvo įkūrėjas — tai didelis liaudies muzikos entuziastas ir žinovas kompozitorius Vytautas Juozapaitis. Ansamblio repertuare galite daug muzikos ir dainų išgirsti ne tik V. Juozapaitio, bet ir jo brolio Jurgio Juozapaitio, V. Baumilo, J. Gaižausko, V. Telksnio, P. Dikčiaus, B. Kutavičiaus, A. Bražinsko, B. Butauto bei kitų kompozitorių kūrinius.

Su „Armonika“ bendradarbiauja dainininkai — TSRS liaudies artistas J. Stasiūnas, LTSR nusipelnę artistai G. Kaukaitė, G. Apanavičiūtė, R. Maciūtė, solistai E. Zuvliova, S. Jonaitytė, J. Valuckas, R. Vešiotė, R. Kas-

parūnas, skaitovai — V. Kybartas, J. Cepailis, A. Grašys ir kt.

Šioje programoje dalyvaus solistės S. Jonaitytė, J. Valuckas, R. Vešiotė, R. Kasparūnas ir skaitovas A. Grašys. Nuskambės naujos V. Juozapaitio dainos „Tu mano mergužėlė“, „Kvietimas į Sūdavą“, „Oi, tai dyvai“, „Lankiau mergele“, „Kur žydi grikliai“, B. Gorbulskio „Prasimanymai“, o jaunimo teatro aktorius A. Grašys jus pralinksmins savo neišsenkamu humoru, paskaitydams savo paties parašytą kūrinį „Pacukai“, V. Misevičiaus „Sirdžių edikas“, G. Astrausko „Pagiriamasis žodis buteliui“ ir kt.

Linksmaus liaudiškos muzikos, dainos ir humoro mylėtojus kviečiame į „Armonikos“ ansamblio koncertą.

Regina Poliakevičiūtė
LTSR Valstybinės
filharmonijos režisierė

Gerl ryšiai yra užsimezge tarp Kupiškio rajono „Sulesos“ kolūkio ir Subačiaus vidurinės mokyklos. Jau ne vienas mokyklą baigęs moksleivis, kaip V. Pribušauskas, J. Valiukas, darbuojasi kolūkyje mechanizatoriais, o melžėjos A. Vingelienės dukra Rita sėkmingai dirba su mama karvių fermoje.

Moksleiviai šiemet suteikė kolūkiui didelę paramą nuimant derlių. Ir prasidėjus pamokoms kolūkio mechaninėse dirbtuvėse, fermose dažni svečiai šios mokyklos vyresniųjų klasių moksleiviai. Kolūkio pirmūnai neretai ateina į mokyklą papasakoti apie savo darbą, pasidalyti mintimis apie labai reikalingą žemdirbio profesiją.

NUOTRAUKIOJE: vienuoliktokės su savo viešnia — melžėja M. Užsienienė.
G. Svitojaus (ELTA) nuotr.

Religinės apeigos ir sveikata

Krikščionių ir kitų religijų dvasininkai šimtmečiais skelbė, kad visos ligos kylančios dėl dievo rykštės arba velnio pinklių, todėl ligas esą galima išgydyti lankant stebuklingas vietas ir apsiplaukiant stebuklinguose šaltiniuose. Kai kurie bažnyčios tėvai raštų ir žodžių skelbė, kad medicinos pagalba prieštarauja religijai.

Krikščionybės metais, ypač viduramžiais, kai sanitarinė kultūra buvo labai žemo lygio, bažnyčia iškilo kaip aršus sanitarijos priešinys. Pagal „šventųjų“ gyvenimo aprašymus, norėdami tapti šventaisiais, kai kurie iš jų nesiprausdavo, neplaudavo rankų, nekirpdavo plaukų ir nagų, gyvendavo baisiame purve, nuo jų toli sklisdavo dvokos — taip ten buvo nesvaru.

„Sventuosiuose“ šaltiniuose tikintieji apsiplaudavo žaizdas, pūliuojančias kojas, o kiti juose plaudavo akis.

Lietuvoje buržuazijos valdymo metais buvo plačiai išgarsėję „stebuklingi“, ligas gydantys Marijos paveikslai Šiluvoje, Vilniuje ir kitose vietose. Čia suplaukdavo minios sergančių įvairiomis ligomis, jų tarpe būdavo ir sergančių užkrečiamomis ligomis. Vieni iš tų ligonių, kosėdami ir čiaudėdami, tiesiog perduodavo mikrobus sveikiesiems, kiti, bučiuodami kryžius, palikdavo užkratą iš paskos einantiems. Ne vienam maldininkui, einančiam keliais apie bažnyčią, į nubrozdintas kelių žaizdas patekdavo slabo, dujinės gangrenos ir kitų ligų sukėlėjai.

Medicinos mokslas galutinai sugriovė religines pažiūras į angamtingų ligų kilmę, tyrimai įrodė, kad užkrečiamas ligas sukelia ne dievo rūstybė, o patekę į organizmą mikrobai.

Šiais laikais susirgę tikintieji nemaldauja dievo pagalbos, o kreipiasi į gydytoją, retai beplaunamos žaizdos ir akys „stebuklinguose“ šaltiniuose. Tačiau dar yra žmonių, retai mazgojančių kojas

ir kūną, be to, tai jau ne todėl, kad norima panašėti į „sventuosius“, o dėl žemos sanitarinės kultūros.

Tačiau bažnyčiose dar yra apeigų, kurių metu susidaro palankios sąlygos plisti užkrečiamoms ligoms. Vis dar tebepraktikuojamas kunigų rankų, kryžiaus, relikvijų bučiavimas, yra „švestas“ vanduo, kuriame tikintieji mirko pirštus.

Svenčių metu, kai į bažnyčią susirenka daug žmonių, ypač greit plinta kvėpavimo takų ligos: gripas, angina, kokliušas ir kt.

Atsargesni tikintieji, bučiuodami kryžius, kartais patrina bučiuojamą vietą patrine, kartais kunigai, duodami bučiuoti relikviją, po kiekvieno pabučiavimo patrina ją servetėle. Toks valymas nieko nereiškia. Norint dezinfekuoti mikrobais užkrėtą daiktą, reikia valyti jį dezinfekuojančiais skiediniais arba pavirinti.

1959–1962 m. Kauno medicinos instituto dėstytojai ir studentai ištyrė kai kurių bažnyčių „švestą“ vandenį ir kryžiaus bučiuojamų vietų nuoplovas. Jose rasta mikrobus, kurie gali sukelti angina, rožę, skarlatina, pūlingus susirgimus, kraujo užkrėtimą, sąnarių ir širdies pakenkimus. Švestame vandenyje rasta žarninė lazdelė, su kuria į vandenį gali patekti šiltnis ir dizenterijos bakterijos.

Šiuo metu, kai mokyklose, spaudoje, viešose paskaitose, per radiją ir televiziją plačiai išvystytas sanitarinis švietimas, maldininkų skaičius, tuo labiau ligonių, keliančių į „stebuklingas“ vietas nuolat mažėja. Sparti technikos ir medicinos pažanga, nuolatini tarybinių žmonių ekonominio ir kultūrinio lygio kilimas pakerta socialines religijos šaknis. Gamtoje, tyrame ore ruošiamos liaudies šventės, meninės saviveiklos programos, tradiciniai liaudies žaidimai pakelčia nehigienišką, pritarais persunktas tikybines apeigas.

S. Deksnienė
Gydytoja

RESPUBLIKINĖ GĖLININKŲ ŠVENTĖ

Ukmergės kultūros rūmuose Lietuvos sodininkystės draugijos Centro valdyba organizavo gėlininkų šventę — respublikinio konkurso „LSD narių sodybos-80“ rezultatų aptarimą.

Į erdvias Kultūros rūmų sales rinkosi tie, kurie jau kelius dešimtmečius puoselėję grožį mūsų respublikos miestuose ir kaimo gyvenvietėse. Rinkosi ne tušiomis rankomis, bet su gražiausiomis gėlių puokštėmis, kurios labai skoningai ir išradingai sudarytos nuostabiai papuošę Kultūros rūmų salę.

Vertinimo komisija dvi pirmas vietas pripažino LD Kauno „Sodybos“ gėlininkams E. Ketvirtinei ir E. Abramovai už puokštes „Pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą“ ir „Tarybų Lietuvai — 40“.

Sioms daugkartinėmis gėlių parodų laureatėmis buvo įteikti LSD Centro valdybos diplomai ir piniginės premijos.

Parodai buvo pateikta labai daug įdomiausių spalvų derinių, mokėjimu išryškinti gėlių grožį ir suteikti gilia mintį puokščių. Todėl vertinimo komisija daugeliui puokščių autorių paskyrė pakalnamąsias pinigines pre-

mijas ir LSD Centro valdybos padėkos raštus.

Džiugu pažymėti, kad tarp apdovanotųjų buvo ir mūsų sėdasiškės gėlininkės Apolonijs Pakštienė, pateikusi parodai labai įsimintiną gėlių puokštę „Vaižganto gimtinė“.

Lankytojų dėmesio ir gero įvertinimo susilaukė ir kitos sėdasiškės gėlininkės mokytojos Petrutės Dagytės tamsiai raudonų jurginų puokštė, sudaryta pagal poetės Violetos Palčinskaitės žodžius: „Aš — siena forto devinto. Sušaudytų antkapis“.

Tarp gausių parodos lankytojų malonu buvo matyti mūsų rajono aktyviausius gėlininkus iš Anykščių, Svėdasių, Troškūnų ir „Alžalyno“ kolūkio. Jie ilgai stoviniavo prie kiekvienos puokštės, savo užrašų knygtelėse užsirašinėjo pavadinimus.

Didžiojoje Kultūros rūmų salėje visi šventės dalyviai su dideliu susidomėjimu iš klausė LSD gėlininkystės sekcijos tarybos pirmininkės — biologijos mokslų kandidatės Alinos Bogaševičiūtės pranešimą apie LSD gėlininkystės sekcijos veiklą ir uždavinius dekoratyvinių augalų introdukcijoje ir aplinkos

tvarkyme. Pranešėja pažymėjo, kad vertinant sodybų tvarką ir grožį, buvo atsižvelgta ir į nacionalinius, išlaikytus etnografinius bruožus. Lietuvoje visada buvo sumaniai ir apgalvotai apželdintų sodybų, kurios žavėjo savo meniškumu, liaudies ornamentikos parinkimu. Į visus šiuos liaudies meistrių sukurtus ornamentus, kaip ir į lietuvių įjostas, mūsų liaudies dainas — yra įvesta gamtos dalelė — upelio čiurlinimas, žaliųjų rūla ir lelijos žiedas.

Pranešėja pažymėjo, kad dabar jau retai kur auginama mūsų nacionalinės gėlės: rūtos, jurginai, ramunės, piliarozės ir kt. Respublikos gražiausiose sodybose mažokai auginama vienmečių gėlių, kurios būtų didelė sodybų puošmena.

Kiekvieno LSD gėlininkų skyriaus valdybos pareiga tėti gražias aplinkos tvarkymo tradicijas, organizuoti ekskursijas po gražiausias mūsų respublikos ir kaimyninių respublikų sodybas, parkus, botanikos sodus, rengti kasmet paskaitas, gėlių parodas, talkas aplinkos tvarkymui.

Reikalinga pasiekti, kad visi šie renginiai įgautų ma-

sišką pobūdį, kad kuo daugiau gyventojų prisidėtų prie gimtojo krašto puosimo darbų.

Po pranešimo spalvotų skaidrių pagalba šventės dalyviai apžiūrėjo gražiausias respublikos sodybas. Šioje įdomioje kelionėje vadovė ir komentatorė buvo LSD gėlininkystės sekcijos tarybos narė architektė Nijolė Lau-makienė.

Skaidrėse pamatėme jau ankstyvesniuose konkursuose paskelbtas pavyzdinčias Alvinos Perminienės (Telšiai), Sofijos Bublinskienės (Seda), Gustavo Ulricho (Kaunas), Vaclovo Monkauskos (Plungės raj. Varduvo kol.), Irenos Pocienės (Šiaulių raj. Bubiai) ir Jono Vilino (Joniškio raj., Skaitgiriai) sodybas, o taip pat ir šių metų konkurso „LSD narių sodybos-80“ nugalėtojų miesto grupėje J. Jokšienės (Mažeikiai, Govorovo 43), O. Valiaugienės (Kėdainiai, Strazdelio 2), S. ir V. Kaleinikų (Kapsukas, Angariečio 147), B. Kriukelio (Vilnius,

nukeltai 4 pusl.

SPORTAS

Į startą gamybininkai

Vienas iš masiškiausių sportinių renginių rudenį lengvaatlečiams yra lengvosios atletikos krosai, kurie būna rengiami rugsėjo-spalio mėnesiais. Rugsėjo mėnesį buvo prarastos krosų varžybos moksleiviams. Įmonių, įstaigų, kolūkių ir tarybinių ūkių fizikultūrininkams rajono rudens lengvosios atletikos kroso varžybos rengiamos spalio 19 d. 11 val. prie J. Biliūno vidurinės mokyklos. Komandos sudėtis: 2 moterys ir 3 vyrai. Moterys bėgs 1000 m, o vyrai varžysis 3000 m distancijose. Geriausiai pasirodę sportininkai atskirose kolektyvų grupėse bus apdovanoti atminimo žetonais ir atitinkamų laipsnių diplomais.

Kviečiame visus rajono lengvaatlečius aktyviai dalyvauti paskutiniame šių metų lengvaatlečių renginyje, o įmonių, įstaigų, kolūkių ir tarybinių ūkių vadovus užtikrinti kuo gausesnį dalyvių skaičių. Komandos atvyksta iki 10 val. į Jono Biliūno vidurinę mokyklą.

J. Pajaujis

Rezultatas lygus

Anykščių miesto stadione vyko eilinės antrojo ratų LTSR „A“ grupės „Nemuno“ čempionato futbolo rungtynės. Anykštėnai — „Automobilisto“ futbolininkai susitiko su Jurbarko „Mituvos“ komanda.

Pirmasis kėlinys prasidėjo greitomis atakomis. Ir jau 20-oje minutėje nuo tikslaus „Mituvos“ komandos puolėjo smūgio „Automobilisto“ var-tininkui Br. Urbanui teko kamuolį išimti iš tinklo. Tačiau ilgai tenkintis šiuo įvarčiu jurbarkiečiams neteko. Mūsų puolėjas K. Berezauskas rezultatą išlygino.

Po pertraukos tiek anykštėnams, tiek jurbarkiečiams buvo kelios progos persverti rezultatą, tačiau antras kėlinys baigėsi be įvarčių.

Rungtynės tarp Anykščių „Automobilisto“ komandos ir Jurbarko „Mituvos“ futbolininkų baigėsi lygiomis, rezultatu 1:1.

A. Nemunaitis

KOLEKTYVINIS
DARBAS

3 spal. 1980. X. 16

RESPUBLIKINĖ GĖLININKŲ ŠVENTĖ

atkeltais 3 pusl.

Marcinkevičiaus 7-ji, Juozapaitienės (Kaunas, Anykščių 22a) ir S. Jonušausko (Silutė, Žalgirio 14) sodybas. Joms visoms suteiktas aukščiausias apdovanojimas — pavyzdinės sodybos vardas.

Kaimo grupėje šiais metais pavyzdinėmis sodybomis pripažintos: S. ir J. Kulikauskų (Veliuona, Parko 9), O. ir P. Balčikonų (Vilniaus raj., Avižieniai), B. Skominienės (Ukmergės raj., Deluva) ir S. ir V. Tijiūnėlių (Ignalinos raj., Sigūnų km.).

Dabar respublikoje jau yra 16 pavyzdinių LSD nario sodybų, kurios žavi savo išplanavimu, nuostabiomis gėlėmis, įvairiomis mažosios architektūros formomis, kviesdamos visus respublikos gėlininkystės entuziastus sekti jų pavyzdžiu.

Daug gražių poilsio kampelių, želdinių derinių, vandens baseinų, atraminių akmenų sienelių matome ir kitose sodybose, kurioms vertinimo komisija paskyrė patikatinamas pinigines premijas ir LSD Centro valdybos diplomus. Jų tarpe ir O. ir J. Juodelių sodyba, kurios pavydžiū emė sekti daugelis anykštėnų.

Kita mūsų rajono respublikinio konkurso dalyvė E. ir A. Juodėnų sodyba (Svėdasai, Simonų gt.), apdovanojama LSD Centro valdybos padėkos raštu. Tai yra pati gražiausia mūsų rajono kaimiškoji sodyba, kuri turi vi-

sas galimybes sekančiame respublikiniame konkurse pasiekti žymiai didesnių laimėjimų.

Užbaigdamas „kelionę“, architektė Nijolė Laumakienė pabrėžė, kad visos matytos sodybos kasmet yra tobulinamos ir gražinamos.

Pastaruoju metu greta stambiažiedžių raganių labai plinta gražūs vijoklinis augalas — kampsis ir įvairiausių veislių ir formų spygliuočiai medžiai bei krūmai. Iš tiesų gyvybė alsuojančios žalios sidabrinės eglutės, buksmedžiai, tujos ir kiti spygliuočiai daro sodybas puošnias visais metų laikais.

Po sodybų apžiūros buvo pagerbti visų pavyzdinių sodybų šeimininkai. LSD Centro valdybos pirmininkas R. Vosylis įteikė LSD Centro valdybos diplomus ir vertingas dovanas pirmųjų šešių mūsų respublikos pavyzdinių sodybų šeimininkams. Šių metų konkurso pavyzdinių sodybų šeimininkai — naujieji grožio švyturiai buvo apdovanojami LSD Centro valdybos diplomais ir 100 rub. pinigėmis premijomis.

Pereinamasis žurnalo „Mūsų sodai“ prizas miestų grupėje iškeliavo į Mažeikius, į J. Jokšienės sodybą.

Pereinamojo prizo kaimo grupėje šeimininkais tapo mokytojai Salomėja ir Jonas Kulikauskai, gyvenantys Veliuonoje.

Alb. Cerniauskas
LSD Anykščių gėlininkystės skyriaus valdybos pirmininko pavaduotojas

MIŠKO ETIUDAI

PAŠVENTUPIO PUSYS

Nežinau kodėl net ir toli būdamas aš regiu tą Pašventupio pušyną, kur prie pat upės skardžio prieina aukštos, lyg iš vario ištęktos, savo žaliomis viršūnėmis susipynusios pušys. Auga jos glaudžiai susibūrusios, tarsi viena kitą pakylėdamos į dangų, į saulę. Kad visoms tektų po lygiai. Viršūnėmis susiglaudusios ošia: gal jos šitaip šnekučiuojasi tarpusavy, ir draugauja su vejais, paukščiais, lietumis, žydryne.

Pušų viršūnės tankios, vešlios. Pro jas tik kur ne kur prasišviečia dangus. Lyg pro didžiulio žalio kupolo langelius. Ten, kur prasimuša blyksniai, virpa saulės žiukučiai, o patys skvarbiausieji spinduliai užgriebia kamienus ir visam laikui juos nuauksina.

Kai pakyla vėjas, ima tyliai gurgždėti seniausios pušys, ir visos pušynas gaudžia lyg simtabalsiai vargonai.

Bet labiausiai man įsimintinas pušynas, tekant saulei, kai jo viršūnėmis nubėga pirmoji vėjo vilnis, dvelkianti vėsa ir šviežuma, kai kiekviena pušis linkteli, pasveikindama rytą, saulę. Gal linkteli pušys savo viršūnėmis ir man, atradusiam jas tam, kad šitomis lieknakamienėmis žavėčiausi, jas mylėčiau ir net atmintyje regečiau.

VERSMĖ IŠ PO AKMENŲ

Gal kas tyčia nuritino tuos didžiulius akmenis miškingo šlaito papėdėn. Kad užverstų versmę. Bet veltui... Versmė prasiveržia iš po akmenų plonule srovele. Lyg po lašą kauptas švelnumas. Prasiveržia ir juokiasi sprukdamas žemyn mažutėliais bevardžiu upeliuku. Bėga, gurgena skaidri skaidri srovėlė su žaliu atšvaitu nuo žolių, nuo medžių lapų. Išsprukusi iš požeminės tamsos šoka nuo akmenų ant akmenų, sublykši, suskamba kristolo kurpaitėmis ir tekina pasileidusi dingsta slėnio atvairynuose.

Kas iš gelmių pašaukė versmę? Kam ji save išdalins? Tokią tyrą, kad prisemus stiklinę, tik iš svorio supranti, kad ji sklidina vandens.

Skamba, spindi versmė. Kaip bevardė Pradžia, kaip dar nesuprastas tyras jausmas. O gal ir kaip ištirpusi brėkštančios Aušrinės šviesa.

PILKOJO GARNIO PLUNKSNA

Saulės nutviekstame ežero gale atsispindi miško viršūnės ir pro jas plaukiantys pasakiškai balti debesėliai, kurie veikiausiai nė nenučiuoja, kad ir jie — grožis. Gal net svarbiausias akcentas šiame vasaros ryto paveiksle.

Snariu būriu vis gilyn į ežerą brenda nendres, nu-palpusios nuo rūko ar nuo vandens tvaskėsio. Kažkur pačioje nendryno tankmėje skardena krakšlė. Jos žaiziai skardus balsas aidai ant viso ežero, smelkiasi ir į mišką. Visur pilna tos balsingos krakšlės.

Omai didelis paukštis pakilo iš atabrado, supilkavo ties nendėmis ir nuplasnojo miško link. Nelaukė pilkasis garnys, kol aš jį pamatysiu ežere bemeškeriojantį, skuba slėptis, dingsta iš akių. Nuskrįdamas paukštis meta savo šešėlį ant nendrių, ant tamsraudonių paežerės trindažolių, ant medžių, ant mano veido.

Letai sukiudamasi ore leidžiasi žemėn ir nukrinta kone prie pat mano kojų ant rasotų samanų pilka it ežero vanduo prieš saulėtekį garnio plunksna. Dar šilta, tik ką išugždėjusi sparno mostuose...

...Turiu dabar pilkojo garnio iduotą plunksną. Bet dar nežinau burtazodžio. Be jo širdis nepavirs paukščiu...

VEJO BALSAS

Siausia vėjas medžius, šiušina žolynus. Skuba, lekia vėjas. Tarsi norėtų pabėgti nuo savęs, nuo savo siautulio.

Nenumaldomai smarkus šiandien vėjas. Matomas ir girdimas. Gaudžia, švilpia. Pažadina dangų ir paukščius. Koks senas ir amžinas vėjo balsas! Senesnis jis už žodį, už dainą. Senesnis ir už paukščio sparnų švilpesį, ir už atodūsių...

Nuo dangus ligi žemės — vėjo fūga. Išiklausęs į ją girdžiu džiaugsmą ir liūdesį, triumfą ir baimę, iššūkį ir nerimą.

Skamba, užauja vėjo balsas. Kaip iš toli toli sugrįžęs šauksmas. Skamba virš rudenį pasitinkančio miško, virš dobilo žiedo, virš išblėsusio laužo...

RAUDONOS UOGOS

Jau nuraudo pagiriai nuo putynų, nuo šermukšnių. Skaidri raudoni varva ir pažeme kerojantys, drėgnas pašlaites nugulę karklavijai.

Į plieskiai išbrėskusių šermukšnių nutūpę keletas varnėnų. Lesa ugnines uogas. Vieną po kitos. Lyg paskutinės vasaros akimirkas.

Netoliese čerškia, garsinasi vienas kitą gainiodami kėkštai. Jų balsas atsimušia į pagirio putinus, šermukšnius ir pavirsta raudonu aidu. Nežinančių, kur grįžti...

Raudonos uogos. Tokios skalsios akiai. Gal čia, ties raudonomis uogomis baigiasi nuskaudėję toliai, priešrudėnės platumos. Baigiasi ar prasideda?..

R. Vygasdas

Redaktorius ST. VINCIONAS

Anykščių rajkoopsąjungos,

Kavarsko kooperatyvo, Ka-

varsko miesto prekybos,

Kavarsko visuomeninio mai-

tinimo darbuotojams, Ka-

varsko vidurinės mokyklos

mokytojų, kaimynams,

draugams ir artimiesiems,

užjautusiems ir padėjusiems

sunkią valandą, palydint mi-

šų brangų vyrą ir tėvelį Va-

lentįną Slizį į paskutinę ke-

lionę, nuoširdžiai dėkoja

Zmona ir duktė.

Dėkojame Kurklių kolūkio

pirmininkui L. Imbrasui, me-

chanizatoriams, darbuoto-

jams, klasės draugams,

vyno pramonės gamybinio

susivienijimo „Anykščių vy-

nas“ administracijai ir prof-

sąjunginei organizacijai, gi-

minėms, kaimynams, drau-

gams, visiems, kurie užjautė

ir padėjo mums, laidojant

mylimą sūnų ir brolių Valen-

tiną Sulskų.

Sulskų šeima

Nuoširdžiai dėkojame

MSMV viršininkui V. Cer-

niauskui, darbo draugams,

visam kolektyvui, Svėdasų

kolūkio valdybos pirmininkui

V. Kovui, vyno pramonės

gamybinio susivienijimo

„Anykščių vynas“ darbuoto-

jų kolektyvui, giminėms, kai-

mynams, visiems, kurie už-

jautė ir padėjo mums sunkią

valandą, laidojant Romualdą

Dilį.

Dilų šeimos ir seserys

Reikalinga

Anykščių rajoniniam ga-

mybiniam susivienijimui rei-

kalingi šių specialybių dar-

bininkai: suvirintojai dujo-

mis, šaltkalviai-remontininkai,

šaltkalviai-santehnikai

energetiniam ūkiui, šaltkal-

viai-remontininkai energoga-

lingų traktorių techniniam

aptarnavimui, kūrikai žemo

spaudimo katilams.

Saltkalviai - remontininkai

Pieninių remonto dirbtuvėse

aprupinami butais.

Valdytojas

Vyno pramonės gamybi-

niam susivienijimui „Anyk-

ščių vynas“ reikalingi konstr-

uktoriai, tekintojai, suvirin-

tojai elektrą ir dujomis, šal-

dymo įrengimų mašinistai,

krovėjai, katilinės mašinistai

prie katilų, apkūrenamų

skystu kuru.

Administracija

Anykščių sportinis-techni-

ninis klubas organizuoja

I-II viaruotojų kvalifika-

cijos kėlimo kursus. No-

rintieji mokytiis renkasi

š. m. spalio 21 dieną 19

valandą Anykščių sporti-

niam-techniniam klube

(Anykščiai, Troškūnų

g-vė Nr. 3).

STK viršininkas

BIRUTĖ KAZLAUSKAITE

BRESTO TVIRTOVĖ

Prabyla akmenys kario balsu: klausyk, klausyk, klausyk. Kalba antkapio juodas akmuo: nežinomas, nežinomas, nežinomas. Srovėna griuvėsiais raudonis ir kyla dangun obeliskas. Dejuoja kiekviena žemės pėda: neužmiršk ir tikėkit, neužmiršk ir mylėkit žmogų. dovanojusį jums saulę, dangų, gyvenimą. Prabyla granitas gaudesiu gūdžiu: nežinomas, nežinomas, nežinomas, bet neikados neužmirštas.

Motokrosas Utenoje

Praeitą šeštadienį, sekma-

dieną Utenoje vyko finalinės

motokroso pirmenybės.

Finalinės varžybos daug

ką lėmė ir mūsų rajono spor-

tininkams. Net keturi atski-

rių klasių sportininkai — G.

Petrauskas 125 kubinių cen-

timetrų klasėje, R. Puodžiū-

nas 50 kubinių centimetrų

klasėje, V. Cekuolis ir St.

Mačys 650 kub. centimetrų

klasėje — galėjo tapti res-

publikos motokroso prizinin-

kais.

Tačiau varžybos lieka var-

žybomis. Po šeštadienio po-

pietės ir nakties lietaus žė-

mė praskvdo, važiuoti pasi-

darė sunku, ir čia, aišku,

laimėjo tas, kieno geriau

paruošta technika, o ir pats

sportininkas geriau fiziškai

pasiruošęs.

Net 22 respublikos koman-

dos (virš 176 sportininkų)

kovojo dėl nugalėtojo var-

do. Rezultatai buvo sumuo-

jami metų laikotarpyje iš

penkių geriausių pasirodymų.

Mūsų rajono Sportinio

techninio klubo sportininkai

savo grupėje iš 16 klubų už-

ėmė aštuntąją vietą. Pirmoji

vieta atiteko Biržų sporti-

niam techniniam klubui. Vai-

ky-jaujimo sportinių techni-

nių mokyklų tarpe užėmėme

trečiąją prizinę vietą. Norisi

pažymėti geriausiai pasiro-

džiusius sportininkus: 50

kub. centimetrų klasėje — R.

Puodžiūnas, užėmęs bendrą

penktą vietą, 1000 ir 650

kub. centimetrų klasėje — V.

Cekuolis ir St. Mačys — sepi-

tingą vietą, 125 kub. centi-

metrų klasėje G. Petrauskas

— penktą vietą.

I. Janulytė

Anykščių VJSTM metodistė

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red pavaduotojo 5-14-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективнис дарбас» («Коллективный труд») — орган Аникияйского районного комитета КП Литвы и Аникияйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuvė, J. Janonio 31. Spausdi-

lėina antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.252 Užsak. Nr. 1665

